

Передплата

на «РУСЛАНА» виносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-й пополудни.
Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під ч. 5
ул. Ліндоґо. — Експедиция
місцева в Агенції Соколовского
в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Нова програма Вольфа.

Від трагічного до комічного стільки дороги, що через перелаз. Ся стара правда оправдуєсь на внутрішній політичній ситуації Австрії. Як ні сумним є се положене, так не можна заперечити, що оно з кожним днем стає чим раз смішнійшим. Смійність лежить в тім, що ще рік-два, а з осьми мільонів Німців лишить ся хиба пригорщ. Число німецького народу маліе на наших очах, а то в міру того, як по-являють ся нові політичні програми.

Доси зачисляли ми до Німців всю парламентарну лівицю, а з правиці весь клуб католицьких людовців. Нині після дефініції, яку подав Вольф о німецькости, можемо Німцями називати лише групку Шенерерів, та сию пригорщ зпосеред націоналів, що безуслівно підчинилась диктатурі Шенерера. Всі прочі німецькі сторонництва: антисеміти, поступовці, Мавтнеристи, німецька шляхта та католицькі людовці суть ворогами німецькости, запроданцями, сервілістами, байстрюками, реакціонерами, взагалі не-Німцями. Так сказав Вольф на зборах свого сторонництва у Відні в Sophiensaal-и 25. марця 1899 р. — так і буде. Німцем може нині в Австрії називатись лише той, що став членом прусофільської іреденти, а до того прийав протестантизм.

Ось до чого доборились австрійські Німці! Чи не комічно! Комічно — і сумно, але сумно на шкоду самих-же Німців.

Збори в софійській сали зааранжував Вольф як-раз в хвили, коли понесли ся слухи, що ґр. Тун, підслухавши постуляти німецької лівиці, хоче видати провізоричний язиковий закон і вдоволити Німців. Результат міг би бути такий, що лівиця, втративши підставу до опозиції, мусіла би

стати статочним сторонництвом і зійти з свого дотеперішного обструкційного чи революційного становища. Група Шенерера лишилась би в віденьскім парламенти о-собняком. Се не могло подобатись Вольфови. Він теж стратив би відразу ґрунт під ногами. Треба було проте постуляти німецького народу підтягнути о одну октаву висше, щоби була причина до дальшого невдоволення і дальшої обструкції. Те і докнано.

Вольфови помагав в тім ділі протестантский пастор, якийсь Антоній. Після єго дефініції знаменем німецькости є з одного боку радикалізм, з другого лютеранізм. Антоній пророчим духом заповів, що бачить недалеко сию хвилю, в котрій заблудші вернуть на нїдро єдиної, спасительної церкви, церкви Лютра. Потоптана вчасі антиреформації правда виринає на верх. Довершуєсь велике діло, почате Бісмарком в 1870 році, с. є. сполучене всіх Німців в одну — на разі — духову цілість.

Галюцинації пастора Антонія доповнив сам Вольф політичною річю. Ліберали — сказав Вольф — мусять робити се, що ми кажемо. Они засуджені на вимертє. Підуть проти нас, то ми їх здуюмо одним подувом з політичної арени. Ми не стерпимо в будучім парламенти і ческім соймі ніяких Ліпертів. На Грабмаєра виданий засуд яко на зрадника німецької справи. Обшарники най слухають і мовчать. Сеж політичні швіндлери. З клерикалами ми скоро упораємо ся. На гнилий мир не подамось. Проч з всякими обовязуючими і необовязуючими переговорами! Проч з позитивними постулятами. Все те робота швіндлерської кліки сих обшарників (Grossgruendler-ів)! Проч з довірєм до шляхти. Наше спасенє лише в Allddeutschland-і! Heilo! Wacht am Rhein!

А що каже до сего всего правитель-ство? Нас принайменьше не дійшли доси ніякі вісти. Нам відомо лише, що ґр. Тун терпеливий та що заєдно ще вірить в приборканє Німців. Може бути, що ґр. Тун небавом проговорить рушуче слово в виду явної пропаґанди прусофільского іредентизму. По нашій думці, дальша нерішучість правительства змогла би нашій державі нанести несцїлимий удар. Криза мабуť дуже близька, наколи вже в центрі держави вільно всяким Вольфам та Антоніям явно голосувати державну зраду, наколи каже ся, що наспів час довершити велике діло Бісмарка.

Знаменною притім є рада, яку в виду невідрадних відносин внутрішних подають Австрії «Московські Вєдомості». В Австрії — сказано там — мабуť пережила ся конституция. Австрию спасе лише — знєсенє конституції...

Річ пос. Вахнянина

при бюджетовій розправі.

Висока Палато!

Знамените бюджетове експозє Е. Екц. генерального референта подає нам такі дані. Сего року зйдуть ся ще кінці нашій красвій господарці. В 1900 році можемо вже надїяти ся дефіциту в висоті одного або і півтора мільона, а в дальших літах дефіцит сей буде безнастанно рости, бо правильні потреби з року на рік множать ся, а сила податкова краю не додержує їм рівного кроку. Експозє се коротке і ясє, але мабудь не настроїть нікого з нас весело. Противно. Оно каже нам серію призадуматись над собою.

Доси ратували ся ми, як всім звісно, додатками до безпосередних податків, консумцій-

своім словом розброю. Відчинити двері на роз-твір (відчиняють).

СЦЕНА X.

Тїж, потім Горка і дружина.

Горка (за сценою). Що значить те принятє?

Чи то не нова яка штўка княгині Беати? (на сцені) Княгиня Острожска сама? А де Гальшка?

Беата. Витайте, милі гості! Чи пан ґраф з Горки з вами?

Горка. Княгиня Беата не задержала мене, видно, в памяти?

Беата (звертаєсь, скоро змінєє тон). Навіть не хотіла би я пригадувати тих неприятних подїй, що на їх тлі відбила ся ваша особа, пане ґрафе.

Горка. Не моя була в тім вина. Я був за-вєжди приклонником згоди і ділав лише з при-мусу обставин.

Беата. І я також приклонничка згоди; я витою вас, ґрафе, в тих мурах, хотїй та обида, що ви нанесли мені, зовсім не вирівнана з вашої сторони.

Горка. Кривда, що ви мені заповідяли, ран-ша від ваших неприятностей, княгине.

Беата. Мої терпїня — теперішні і ятрыть, як отверта рана.

Горка. Мос поступованє було наслідком вашої причини.

Беата. Причина може мати тисяч ріжних наслідків.

Беата і Гальшка

історична траґедия в 5 актах
з другої половини XVI. віку
Льва Лопатинського.

(Дальше.)

СЦЕНА IX.

Беата, молоді, прїор і братчик, Осип
і залага (з чарками).

Гурт (входячи). Най жие князь Слук, най жие молода княгиня Слукова!

Беата. Мій сину! (цілує в голову) Моя дорога доню! (так само) Мої любі діти, витайте мені! Най ся хвиля буде для вас щасливим початком подружого пожитя, а для нас щасливим кінцем мозолів і терпїнь.

Залага. Многая літа молодій парі!

Беата. Тепер обвіщу всенародно про докннанє вїнчанє моїх дітий. Нині буде день примирєня для монастиря і міста, для нас і наших ворогів.

Залага. Най жие велика княгиня Беата!

Прїор (при вікні з чаркою). День примирєня!.. Як там сердечно частують ся при брамі.

Слук. Якто, отворили брами? То шалєньство! Треба було лише самого ґрафа Горку впустити.

Беата (до Слук). Успокуйте ся, князю, святість сакраменту боронить нас перед цілим сьвітєм.

Осип. Ґраф з Горки вже на брамі з товою пою народа.

Беата (до Слук). Удайте ся до кімнати Гальшки, я сама прийму єго на першім вступі.

Слук. Не доводїть єго до остаточности.

Беата. Буду каплями завдавати єму отрую, хочу упити ся солодким запахом мого убійчого напою.

Слук. Не видавайте-ж нас, доки не будем безпечні. (виходить з Гальшкою).

Прїор. Та ми-ж у Львові, милостива княгине, безпечно тїльке, безпечно! Моїх Львовянь можна впустати всіх широкою брамою, як на відпуст. Се добрий народець, щирий і потульний.

Беата (побачивши скрині). Ай, Боже, скрині ще не спрятані. Горка може прибути за скоро і заграбити всі скарби.

Осип. Ведуть єго уже сюди, зараз тут буде.

Беата. Як би єго задержати, щоби зискати часу? Скоро, виноситє скрині, заточїть бодай до другої келїї.

Осип (приступає до дверей). Я підпру двері, а хто добувати меть ся, тому плюну з пістоля в очи (добувають ся до дверей).

Беата. Відступи ся, вже за пізно! Тепер не в оружю наша сила. Я здержу єго поглядом, а

ними платежами, ухваленими в роках 1892 і 1894, і слабкою участю в доходах державного скарбу з податку особисто-доходового. А поратували ми себе ще на хвилику конверсією індемнізаційного довгу в 1893 р. На будуче всіх тих жерел доходу не буде, іменно не буде доходів з конверсії довгу індемнізаційного. Те четверте жерело висохло.

Якуж раду дає нам Екц. референт, що би на будуче удержати рівновагу бюджету? Він указує найперше на можливість підвищення додатків до податків, але разом ставить питане дуже поважне, чи податки видержать сей більший тягар? Він указує на можливу підвишку консумційних оплат, але додає, що може — тривіально сказавши — ся шкірка не стане за виправку? Квестию нових позичок рішає референт негатибно, кажучи виразно, що позичкова господарка найгірша зі всіх господарок. А позаяк ті три способи ратованя рівноваги нашого бюджету неможливі або непрактичні, то Екц. референт указує лише на одинокий четвертий спосіб, іменно велить нам домагати ся у центрального правительства выдачі закона, котрий би нам дозволяв, брати що року по трохи з резерв фонду пропінатійного. Ті панове, котрі нині рано слухали виводів товариша нашого, гр. Андрія Потоцкого, зрозуміли, що дрібні задатки з пропінатійного фонду вносили би що найбільше 500.000 зр. річно.

Але на жаль, указуючи на пропінатійний фонд, генеральний референт кладе і при тім способі ратованя бюджету аж два знаки питаня і сумніває ся сам, чи правительство схоче видати такий закон в нашу користь і чи видасть его перед 1900 роком? Тим способом, по мойй гадці, відпадає і четвертий спосіб ратованя нашого бюджету, а що найменше спосіб сей дуже сумнівий.

В виду сего всего сумне наше фінансове положенє здавалось би майже безвихідним, бо де не застукнемо, всюди зачинено. Насуває ся проте само від себе питанє, що діяти?

Я, признаю ся, не фінансист і не бюджетовець. Дятого від мене не надійте ся, панове, доброї і певної ради. Хіба послухайте моєї — скажу — фантазії. А фантазія моя така. Передовсім поставмо собі питанє, чи лише Галичина находить ся в фінансових хлопотах? Мабуть ні, а в тім «ні» лежить розв'язка загадки, що нам діяти? Коли і другі краї майже без виїмки не домагають з своїми бюджетами, то щож простійшого, як щоби всі коронні краї підняли спільну акцію, щоби державний скарб подав краєвим скарбам поміч.

А аргумент за сею фантазією дуже поважний. Наколи конституція богато з давніших державних функцій переказала соймам, зглядно краям, а ті краї при теперішній фінансовій системі централістичній не всилі покрити зреалізоване сих переказаних функцій, то чейже

прислигує нам право, сю фінансову централістичну систему правительства здецентралізувати, с. є., зажадати від державного скарбу сталих доходів для скарбу коронних країв.

Можливість такої помочи, щоби державний скарб засиляв краєві бюджети, по мойй гадці не виключена. Всім нам звісно, що саме правительство перед роком виступило з проєктом, допустити краї до участі в державних податках посередних, іменно в податках консумційних, а під услівем, що парламент згодить ся на підвишку консумційних податків від цукру, пива і горівки, та що краї зречуть ся притім накладаня краєвих оплат консумційних. Отже можливість участі краєвих бюджетів в скарбі державнім не виключена. Біда лише в тім, що, оскільки знаємо, обставини не сприяють сему ділові. Парламент мабуть не ухвалить такого закона, а дохід з того жерела для коронних країв, хто знає, чи був би великий?

Кажу: парламент не ухвалить такого закона, бо просто ніхто не хоче висших податків від артикулів, звязаних тісно з індустрією поодиноких країв. Чехи, Морави та Долішня Австрія кажуть виразно, що з наложенєм висших оплат від цукру індустрія ся підупаде. Німці, оскільки їх знаємо, не схочуть пити дорожшого пива, а ми, ідучи за їх приміром, не схочемо пити дорожньої горівки. Ще сли би ся справа була звязана з угодою угорською, то може тоді під пресією правительства і самоїж угоди центральний парламент був би може взяв ся за ухваленє виских податків консумційних, але нині годі сподіватись такої ухвали.

Сказав я також, що наші доходи з підвишки податків консумційних державних не були коначе значні. Дохід наш з краєвих оплат консумційних вносить тепер річно 810.000 зр. На жаль, побір сих оплат коштує нас річно друге стільки. Край платить проте вже тепер 1,600.000 зр. податку консумційного краєвого. Наколи би ми зрекли ся сих оплат краєвих в користь держави, то мабуть зискали би ми на тій операції лише 200.000 зр., бо держава обіцяє нам дати лише 1,770.000 зр. Великого зиску ми не мали би з сеї операції. Наш податок, наш гріш перейшов би лише через руки центрального правительства, через державний скарб мов би через який аємбік і вернув би до нас о 200.000 зр. збільшений.

З того взгляду проте, що не надіємо ся, щоби парламент ухвалив підвишку консумційних податків від цукру, пива та горівки, і з того взгляду, що з того був би для нас невеликий зиск, думаю, що і четвертий спосіб ратованя нашого бюджету відпадає. Лишає ся проте лише одна, послідна дорога, іменно та, що всі коронні краї повинні почати спільну акцію в тім напрямі, щоби — скажу просто — припустити спільний атак на державний скарб, поза-

як всі коронні краї находять ся в лихім фінансовім положеню.

Я указу лише на Чехію. Там в сегорічнім бюджеті преліміновано розходи на 22 міліонів, а доходи власні виносят ледви 1,780.000. Той недобір покривають Чехи маленькою участією в доходах з податку особисто-доходового з скарбу державного в сумі 680.000 зр., додатками краєвими 51 кр. від гульдена, а вкінці позичками. В сім році позичкою на суму 450.000 зр. В виду того кажуть Чехи прикре, але правдиве слово правительству. Они кажуть іменно: держава забирає все для себе, має над 200 міліонів резерв, треба проте частину податку ґрунтового переказати краям коронним, а частину податку домово-клясового повітам або громадам, держава най обходить ся посередними податками. Така є рада Чехів, від котрої ми далеко хіба станути не можемо. Подібну пісню заспівають мабуть незавагом всі краї коронні, а ми, здає ся, будемо мусіли прилучити аж до окупації Босни. Однакож від хвилі, коли Чехи рішили ся вступити до державної ради, починає ся вже декаденція німецкого централізму. Ще раз слабій луч надії блиснув централізму в 1893 р., коли розважний Пленер склонив своїх Німців до так званої коаліції. Але луч сей погас з хвилею, коли піґмеї повалили Пленера. Послідний раз гр. Бадені пробував в 1896 р. внести Німців на достойне становиско в Австрії, а разом хотів їх помирити з системою рівноправности всіх австрійских народів. Але і ті заходи показали ся марними. Німці вступили добровільно на скісну площу і по правилах динаміки котять ся чимраз глибше в долину. Бар. Гавч хотів їх ще здержати на сій скісній площі, а і теперішнє правительство рефлектує ще дуже на Німців. Гр. Тун узнав чейже язикові розпорядженя бар. Гавча лише провізоричними. Він кликав німецку лівіцю до ухваленя язикового закона в дорозі конституційній. Кликав єї відтак ще до так зв. Grundzüge, на яких мав уложитись новий язиковий закон. А і тепер рад би гр. Тун Німців видобути октройованим язиковим законом з сеї матні, в котру они самі влізли. (Далі буде).

Вісти політичні.

В Пешті появила ся недавно анонімна брошура, котру деякі часописи приписують бувшому премієрови Угорщини, Банфіому. Брошура та толкує про заграничну політику Банфіюго. Сензаційних вістей в ній не найде, а мимо сего викликала она велике невдоволенє в частині послів в парламенті румуньскім, котрі виступили против кабінету Стурдзі і хотіли его повалити через введење до парламенту обструкції, на взір віденської Fremdenblatt конституції, що брошура містить в собі богато не-

Горка. На один треба було рішитись...
Беата. Чомуж ви рішили ся на найжостокійший: на примус мечем і жаждою?
Горка. Може бути, що я поступив надто безоглядно. Тож я перший роблю крок примиреня: простіть, милостиве княгине, і забудьте на всі наші незгоди. (Подає руку).
Беата (не ворохнувшись). Я сподівала ся найти у того, що називає ся мойм зятем, більше поважана для себе і сердечніших слів...
Горка. Я прошу ще раз, дорога княгине, і ухилию перед вами мой коліна (клякає). Ради щастя вашої дитини, ради вашого супкою, ради моєї чести і поваги королівської ради: не тривайте довше в несправедливім упорі, заключіть мир зі своїм просячим зятем і простіть каючому ся всі давні промахи. (Цілує єї руку).
Беата (ідким шепотом). Як я ждала і радувала ся на ту хвилику, коли вас, графе, побачу перед собою на колінах, з просьбою на устах! (вириває руку, голосно). В мені дрожить з утіхи кожда жилка, коли вас так виджу в поросі, за скарби цілого світа не проміняла би одного словечка, котрим ви тут жebraли прощеня!
Горка (зірвав ся). Ви мішаєте до трунку примиреня їдь ненависти, велика княгине!
Беата (досадно, з уданим спокоєм). Беру за свідків всіх тут присутних, що почин до нових роздорів може вийти тільки від графа з Горки. Я простила і покінчила з вами свої

рахунки, від коли моя донька зістала вже княгинею Слуквоюю...
Горка. Якто? Я не розумію! Що має значити та нова лож?
Беата (гордо). Довідайтесь з священиких уст правди, коли мой слова називаєте ложєю.
Пріор (добродушно, під чаркою). Так есть, вже стало ся: перед годиною в нашій каплиці ratum est matrimonium, а тепер може вже і consumatum.
Горка. Га, зрада, некольний диявольский підступ! Де є Гальшка, де є моя жінка? Кажі, ти опирє кровожадний, де ти спрятала мою жінку?! (за сцени чути кроки. Гальшка вбігає бліда, припадає до матери).

СЦЕНА ПОСЛІДНА.
Тіж — Гальшка.
Гальшка. Мамо, мамо, що ви зо мною вчинили?
Беата. Що зайшло між вами? Чого ти прибігла сюди?
Гальшка. Я пукну з жалю, спавлю ся зі встиду. Мене ви утопили і себе не виратували: тепер ми пропаці!
Беата. Ні, не пропаці, він не осягне ані тебе, ані твого маєтку. (до Горки) На, поглянь, се скарбница Острожских. Ти не сьмієш навіть доторкнутись до тих скарбів, бо я їх заправила так, що твоя захланність не справить его. С

все вже записане, а запис мій в безпечних руках.
Горка. Нехай кождий кусник золота тяжить тобі оловом на сумліню, най кождий камінь пече жарючим углем твою душу. Не хочу твоїх скарбів — віддай мені мою жінку!
Беата. Гальшкунку заступить єї муж перед тобою!
Горка. Де він, той мерзеник, що мов той вуж підсунув ся до чужої жінки! Де він, най розправлю ся з ним на жите і смерть!
Гальшка (до Беати). Его вже нема тут. Не помоглі мой просьби і заклія, він утік...
Беата. Ах! Утік?
Горка. Гідний вибору Беати жених: хитрий обманщик і підлий трус! Як твій муж і пан, наказую тобі, Гальшко, онустити матір.
Гальшка. Ти не мойм мужем і не будеш ним ніколи. Нема у мене послуху для тебе!
Горка. Так, я научу тебе слухати! (вириває від матери, та тручає на другу сторону). Я не дам повздержати себе вашим кривоприсягам. Все ви добре обчислили, але завели ся на мині!
Конець III акту.
(Далі буде).

певних або і неправдивих вістей. Так приміром твердить брошура, що Голуховский опутив свого часу Букарешт, яко жертва Кальноку, що єсть видумкою, бо Голуховский покинув Букарешт на власне жадане і против волі Кальноку.

Найдемо ми в брошурі, пише Fremdenblatt, тверження, що кождому, хоть би на пів розумному чоловікові, вияснить ся факт, що автор брошури не належить до людей, обізнаних з політикою заграничною. Не допоможе припускати, щоби поважні політики на підставі такої балаканини мали виводити комбінації, що могли би довести до повалення правительства румунського, або навіть до звороту в веденю політики австрійско-румунської, узнаної доси за розумну і вповні відповідаючу інтересам обох держав. Обструкція, яку заповіли деякі посли в парламенті румуньскім, може принести багато шкоди для політики заграничної Румунії.

Мимо острого півофіційального вєдєньского органу, посли консервативні в Румунії зажадали вчєра в парламенті уступления Стурдзі. Президент Стурдза серед гучних оплесків бїльшости відповів, полємізуючи з висновками своїх противників. Він заявив, що обвинєня оперті на ложних вістях. В Угорщині уважають офіційально сю брошуру нісенїтницею. Минулого року сфальшував хтось розпорядженє угорского міністра міністра просвіти, а мабуть і тепер той сам чоловік сфабрикував брошуру. Згадуючи про побут цїсаря Франц-Йосифа в Румунії, зазначив Стурдза, що Румунія зачинає займати поважне міжнародне становище. По бесїді Стурдзі палата висказала своєму президенту міністрів повне довїре 90 голосами проти 18. Там само одержав Стурдза вотум довїря в сенатї 67 голосами проти 8, причім 7 голосів єдержало ся від голосованя. З парламенту і сенату перенесла ся мала буча на улицу. Устроїла єї часть студентів, підюджувана кількома димісіонованими комісарами поліції, сторонниками консерватистів. В часї авантур перед парламентом зранено квестора каменем в голову. Бїльшість студентів осудила ті експєси і заховує ся спокійно.

Росію навістило велике нещастє, бо голод. Корєспондєнти російских часописий і дєлегати товариств добродїйних, що мали нагоду оглядати губернії, навіщені голодом, замїщують справозданя, в котрих зображують страшу розпуку народа в тих сторонах. Куде глянути, — всюде на цїв розвалені хати, без хатньої обстанови, пусті клуні і обори. Сєльями, не маючи паші для худоби, мусїли продавати в першім рядї конї, тому ї тяжко думати про єє, щоби могли з весною справляти поля. Брак одєжи, палива, живности находимо тут такий, який може ніколи не дав ся ще відчути. Поміч правительства і товариств добродїйних є за мала, щоби могла хоть в части запобічи нужді. В наслідок лишого відживлюваня ширять ся тут в страшній спосіб рїжні епідємічні недуги, котрих санїтарна поміч убити не в силі. Найбїльше жертв забирає тиф голодовий і скорбут. Пошесть та дає ся найбїльше відчути в губернії самарскї, де ї голод найтяжчий.

НОВИНКИ.

— В рускій духовній семінарії у Львові відбудє ся в чєсть Святїйшого Отця Папи Льва XIII. з нагоди єго 90-лїтних уродин і привєрненя Всевишним єго цїнного здоровля по Богослужєню відправленїм в єркви семінаричкій, дня 23. марця торжєстєвенний музикально-вокально-декламаторский вечерок, о чім вже в нашій часописи згадувано. В часї вечерка вислав ректорат семінарії до Св. Отця слїдуючу телеграму: «Eminentissimo Cardinali Rampolla — Roma. Alumni Seminarii rutheni Leopoliensis una cum Rectoratu in academia celebrantes nonagesimum annum vitae Suae Sanctitatis Deoque gratias agentes gratulationes suas et hommagium filialis amoris ad pedes Sanctitatis Suae substernunt et Apostolicam ab Ipso benedictionem implorant.» (Ємінєнція кардинал Рамполла — Рим. Питомці рускої семінарії львівської разом з ректоратом торжєстєвенно обходячи академією 90-лїтні уродин єго Святости і засилаючи Богу подяку, складають у стїї єго Святости свої желаня і вирази синівської любови і преданности та просять о Апостольське благословєнє). Ректорат семінарії одержав на телеграму таку відповідь: Rev. Rettore nel seminario ruteno di Leopoli. — S. Padre ha gradito omaggio di amor filiale impar-

tisce implorata Apostolica benedizione. Card. Rampolla. (Св. Отець мило прийняв вирази синівської любови і преданности і удїляє прошєне Апостольське благословєнє. Кардинал Рамполла).

— До бюджету державного, установленого провізорично посредством 14-го параграфу, вставлено між иньшими на заснованє державної школи торговельної у Львові 2000 зр.; на розширенє залїзничого двїрця у Львові (4-та рата) 500.000 зр.; на розширенє двїрця в Новім Санчи 50.000 зр.; на доповняючі роботи на лінії Станиславів-Воронька 150.000 зр.; на будову окружних судів в Ряшеві 5000 зр., в Новім Санчи 20.000 зр.; на правительственный будинок в Городенці 30.000 зр.; на перебудову заведеня карного в Тернополі 40.000 зр.; на правительственный будинок в Косові 25.000 зр. на будинки судові в Зборові (перша рата) 25.000 зр., в Жидачєві (друга рата) 15.000 зр., в Камінці Струмиловій (перша рата) 10.000 зр., в Золочєві 12.400 зр.; субвенцію для радимїста Бучача на будову нової гімназії 20.000 зр.; на внутрішнє урядженє тогоч гмаху 5000 зр.; на будову нової керницї в гімназії в Тарнові 800 зр.; трєта і послїдна рата на будову школи реальної в Кракові 50.000 зр.; на артистичнє приукрашенє університетских гмахів в Кракові (4-та і послїдна рата) 5000 зр.; на будову шклярні в ботанічнім огородї в Кракові 19.500 зр.; на будову нового інститута патологічно-анатомічного в Кракові (6-та і послїдна рата) 25.000 зр.; на закупно збору гальванічних відтисків польских печаток (перша рата) 350 зр.; на доповненє внутрішнього урядженя Collegii Novi 318 зр.

В прелїмінар фонду инвестиційного вставлено на правительственный будинок в Кракові 200.000 зр.; на клівіку окулістичну тамже 120.000 зр.; на клівіку лікарську тамже 160.000 зр.; на правительственный будинок в Коломиї 120.000 зр.; на будову залїзниць держ. Галич-Острєв з відногою до Бережан і Підгаєць 1.344.000 зр.; залїзницї Ходорів-Підвисокє 1.214.940 зр.; державна субвенція на залїзницю Хабівка Новий Торг 1.300 зр.; на розширенє стациї і вїадукт в Перемишлї 222.700 зр.

— Вісти з Станиславова. Від половини марця сего року почали ся роботи около внутрішньої обнови і украшеня катєдри в Станиславові. Цїла єрква заставлена руштованєм, розібраними престолами і частями нового іконостаса. Богослужєнє щодєнне раннє править ся від 6. години до 8. раню, а вечернє аж по работї від 6-ої вечером. Жертви на украшенє впливають, хоть не великі, але постійно. Братство катєдральної єркви зросло приступленєм до него значного числа тутєшних пань, а праця єго видна коло заосмотрєня в рїжні потреби і около запопадливого збираня жертв на обнову єркви. Також руске співачкє товариство «Станиславський Боян» дало концерт на дохід для обнови катєдри 27. марця. Несприяючий час і метель снїжна не дозволили ширшим кругам прибути на єей вечер, що удав ся під виглядом концертним вповні. Тепєр доперва в часї реставраційних работ і великого посту дає ся відчувати потреба конечна другої єркви, так для потреб зобїльшеного числа парохїян над 7000, як і для торжєств диєцєзальных, н. пр. інсталациї нового Владки. Будова семінара а при нїм єркви доступної з улицї, відложена на півнішє. В катєдрї відправляють єпископ і 14 сьвященників богослужєня. Як пише Kurjer Stanisławowski, то з причини реставрації вірменського костєла годї би було і в тїм менше занятім костєлї рускій богослужєня відправляти. Роботи реставраційні мають в тїм році скінчити ся, що було би дуже пожаданою рїчю. Від 4. до 8. цвїтня включно відбудуть ся в катєдрї реколекційні науки для парохїян. Держати їх буде др. Хомишин, вікарій катєдральный, о год. 7. вечером. — При рускій бурї св. О. Николая станє сего року нова каменця; почали вже зводити камєне на будову. — Вдовам і сиротам по сьвященниках єпархії станиславської визначено по причинї значних залєгlostий датків сьвященства до фондів по 56 зр. місто 60 зр. за рік 1898.

— Загалні збори львівської щадницї відбудує ся в четєр 30-го марця в присутності правительственного комісара, радника Єгермана. Явило ся 35 членів, між ними красвий маршалок гр. С. Бадєні, президент суду Тхоржницкий, бар. Леблї і ин. Др. Тхоржницкий в імені поважного круга членів зажадав конечного розсїдженя причин катастрофи, яка лучила ся щадницї і домагав ся, щоби на найблизнім засїданю предложити членам докладний білянє з подрїбними поясненями. Презєс др. Малецький заявив, що новий заряд постарєє ся о єє. Після дневного порядку приступлено відтак до доповняючого вибору 19 членів, позаяк 11 членів померло, 6 виступило а 2 вильсовано. З Русинів вибрано Олександря Барвиньского. До видїлу Каси вибрано після нового статута чотирох членів, а то: Ігнатія Дресслєра, д-ра Йосифа Пайонка, Кароля Склепіньского і д-ра Едварда Стройновского. Прочих 8 членів вибрано, як звітєно, з рамени красвого видїлу. По виборї сих чотирох членів зложив радник Єгерман свій уряд в щадничїй касї, який займав тут прові-

зорично від початку звістного краху, і подякував єєм, що в часї єго урядованя ставали єму з підмогою. Вкінци ухвалили збори внесенє радника Шубєрта в справі розсмотрєня нового статута Каси і починєня в нїм деяких змін.

— Єміграція перед війском. На залїзничім двїрцї в Кракові задержано 5 сєлян з Филипковець, повіта борщівского, в віці від 21—30 лїт. Всї придержані старались виїхати до Америки, щоби уникнути військової служби. Двох ємігрантів належало до резерви.

— Додаткові побори судових возных (Zehrgeld-Gangeld) управильнено на днєх розпорядженєм міністра справєдливости. Відносять ся они до судів у Відни, Празї, Львові, Градци, Бернї і Триєстї.

— Дирекція залїзниць повідомляє, що на шляхах Коломия-Слобода рунґурска і Надвірнянське передмістє-Шепарівцї-Княждвїр привєрнено рук всіх поїздів з днєм 28. марця. — Рівнож привєрнено з днєм 29. марця здержаний хвилєво з причини снїжної заметїли рух поїздів на залїзницї льокальній Борки великі-Грималів.

— Зїзнаня при сповїдї. Про звістного військового дефравданта Боднара доходить отєї вісти. Будучи в Америці заложив Боднар до єпілки з другим фабрику коркових товарів. В інтерєсах поїхав до Італії. Тут довідав ся, що єго спільник продав фабрику і утік. Оставши без средств, заїгнув ся в ряди італійских анархистів. Там зїзнав Люєньского. На однім засїданю сего товариства упав на него жєреб, щоби спрятав зї євїта когось з коронованих голєв. В тїй цїлі дано єму фотографії осіб і пляни палат та замків. На фотографіях були голови повязані єрвоною тасьмою. Щоби виконати замах, удав ся до Відня, але перешкоди були великі. Слїдив за особами з монарших родин, але безуспїшно. Видячи, що межі анархистами не найде спокою, вступив до монастиря, звідки виїшов вже по кількох тиждєнях. Виїхав отже до Іспанії, Турєччини і Росії. Там навязав зносини з заможними Росиянками і від них діставав на гуляти-ку гроші. За їх впливом одержав посаду консулярного секретаря. Коли підмоги Росиянок ослабли, постановив відобрати собі житє і в тїй цїлі приїхав до Чернівців. Тут зажив стрихїїну, але єго завчасу відратовано. Сповідь і слова сьвященника спонукали єго до повисшого зїзнаня. Межи єго рїчами найденю кільканайцять плянів замків і монарших палат, а крім єго образ, на котрім цар тягнє на шнурку иньших монархів. Слїдство веде військови суд.

— Славянське общєство благотворительне перебуває тепєр, як вже звістєно, тяжку кризу. Галкїн Врасский, вибраний предсїдатєлем общєства на містє гр. Ігнатїєва, зрїк ся того достоїньства, звиняючись недостачєю часу. Наслїдком сего генерал Кїрэв скликав надзвичайнє засїданє общєства, щоби виклати нового предсїдатєля. Кїрэв виголєсив довшу бесїду, підносячи заслуги редактора «Света», Комарова і попер єго кандидатуру на предсїдатєля. Комарова вибрано 62 голосами на 70 голосуючих. На єго заступника покликано генерала Кїрэєва, а проф. Пальмова і Крїєнта на члєвїв заряду. Засїданє було досить бурливє, а з проголошєних бесїд слїднє було занєпокоєнє о дальшю судьбу товариства, котрє під проводом гр. Ігнатїєва довгий час ширло успїшно панславїстичну пропаганду поза границями Росії, особливо серед полудневих Славян. В послїднім часах впливи товариства зменьшили ся значно, а криза, яку перебуває тепєр товариство, вяжє ся без сумнівї з упадком російского панславїзму.

— Австрійська маринарна торговельна. В Триєстї зорганїзував ся кружок фїнансїстів і спєдиторів і вніє поданє о дозвїл на утворєнє нового акційного товариства парової плавби, котрє має удержувати правильний рух межі Австрїєю і полудневою Америкою та Австралїєю. Основний капїтал вносить 3 мїлїони. Получєнє монархії вїа Триєст особливо з Австралїєю має для Галичини деякє безпосереднє значїнє. Австралїя захїдна відбирає доволї багато галицких горїлєк, котрі доси їшли на Гамбургї.

— Корабельні катастрофи. Англійский пароход «Norman» коло Marblehead близько Північної Америки застряг на мїліні оводї в ночи. До рана вратовано 21 людий з залєги, однак корабель годї було уратувати. — Австрє-угорский пароход «Оскар» пук під Лякоурою на полювинї і затонув. — Корабель «Dankbarkeit» затонув на Північнїм морї в дорозї до Альтони. Цїла залєга згинула, уратував ся лише керманч, котрого найденю на щоглї над водою, в станї майже непритомнім.

— Новє мито в Росії намірєє наложити тамошнє правительство на привїз срібла. Мито має бути високе, а надто буде підвисченє мито на срібні товари. Єє зарядженє відобєє ся некористно особливо на Нїмєччинї.

— Університет для женцин буде небавєм заснований в Москві. Складатись буде з видїлів: лікарского, природничого і математичного, але з початку буде отворєний лише один видїл. На устроєнє сего університету записав якийсь Астроков 100.000 рублєв.

— **Напад круків на чоловіка.** Незвичайна пригода лучила ся в місцевості Рояме коло Парижа. Один рибак вертав з половою домів і ніс на плечах мішок з рибою. Втім немов на даний знак кинуло ся на него множество круків. Они занюхали рибу і порішили відобрати її чоловікові. Нанад був такий сильний, що чоловік в борбі з соткою птиць не міг дати собі ради і уступив. Круки зачали насамперед бити дзьобами в мішок, колиж рибак не випускав его з рук, птахи стали бити его крилами і кігтями. Дармо боронив ся руками, засланяв і кричав, чим раз більше круків надлітало з усіх сторін і калічили его. Покалічений, утомлений, в смертельнім страху о своє житє, рибак почав утікати до села; однак був би може не утік з житєм перед крилатими розбійниками, коли-б був не кинув мішка. Риби висипали ся з него на землю, і круки в одній хвили поділили ся між собою добичею. Рибак переплатив стрічу з круками тяжкою недугою.

— **Дрібні вісті.** Папа післяв проф. Мацдоні-ому брилянтвий перстень з благодарним письмом за щасливе виконане операції. — В Чорткові помер нагло начальник тамошнього суду повітового Іван Ангельчиковский. — Недалеко естації Голещино на шляху залізницї Харків-Миколаїв застрілено в поїзді кондуктора Гноєвоє. Підозрілих о сей злочин трєх подорожних, що їхали без білетів, арештовано.

Телеграми.

Відень, 31. марца. Wien. Tagblatt доносить що міністер скарбу др. Кайцль виїде по Великодних сьвятах до Праги, щоби особисто порозуміти ся з провідниками Чехів і Німців.

Прага, 31. марца. Ческі дневники дуже недоволені з того, що правительство зложило занву в язиковій справі в долішно-австрійскім соймі, а не в ческім. Narodni Listy кажуть, що все те, що намістник гр. Кільмансеє сказав оноді в долішно-австрійскім соймі, повинно було правительство заявити ще перед двома тижнями при отвореню ческого сойму. Сойм був би без сумніву прихилив ся до наміру правительства, скликати чєско-німецку конференцію і був би визначив до такої конференції своїх мужів довіря, а они мали би певно більшу повагу, чим делегати сторонництв, вибрані приватно.

Гамбург, 31. марца. Hamburger Nachrichten констатуєть мирний нахил між австрійскими Німцями супротив Чехів і остерігають німецких провідників в Австрії перед надмірною подаєтливостію, бо евентуальна зміна системи, яка допомогла би Чехам заняти місце Німців в Австрії, була би не поправою, але погіршенем парламентарних відносин в Передлітаві.

Париж, 31. марца. Siecle доносить, що касаційний трибунал не найде достаточних причин для ревізії процесу Драйфуса, а висновки відповідних консеквенцій з тої резолюції полишить правительству. Зі зглядів державних правительств замінить кару Драйфуса на звичайне вигнанє, а рівночасно міністер війни зарядить перенесенє трєх генералів в сталий стан супочинку. В сей спосіб має полагодити ся ціла справа Драйфуса.

За певну і добру льокацію
поручаємо

4 1/2% листи гіпотечні
4% листи гіпотечні коронові
5% листи гіпотечні преміовані
4% листи товариства кредитового земского
4 1/2% листи Банку краєвого
5% облігації Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотечного

Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерового в будинку банковім.

ТОВАРИСТВО

для розвою рускої штуки

стоваришенє зарєєстрованє з ограниченою порукою
у Львові, ул. Підвале ч. 7

виконує всякі праці з обсягу артистичного малярства, різбарства і золотарства після композицій своїх членів, а іменно: образи релігійні до иконостасів, олтарів, хоругов, на тетраподи, плащениці і пр. і такі-ж образи до комнат; образи сьвітські: історичні, портрети з натури і фотографій, краєвиди, побутові і т. д.; з дерева: кивоти, иконостаси, олтарі, образи і крести процесійні, сповідальниці і пр. і всякі праці золотарські; рівнож украшує внутра церков, виготовляє пляни церков, каплиць і пр. і удержує на складі фотографічні репродукції образів руских артистів.

Товариство ручить за стильове, старанне і совістне виконанє.

Цілю Товариства є: піднести нашу штуку і витворити руску школу шук красних. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичній опіці нашої П. Т. Публики духовної і сьвітської, надіємо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеї цілі численними замовленнями, котрі приймає

— виключно лиш Дирекция Товариства. —

З глибоким поважанєм

Дирекция.

Товариство не послугує ся агентами.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

„СВЕКРУХА“

комедия в 3 актах з сільского житя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 45 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10, Львів. У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше уважляюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківский, Львів, улица Зибликевича, число 34.

Учитель

орган руского Тов. педагогічного дво-тижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ

Емілії Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., 1. п. приймає ласкаві замовленя і виконує їх густовно і по приступних цінах.

НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах Замісцеві панночки приймає на помешканє

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посилках поcht. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 78—?

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на завєсгди бажає позбути ся слабости легких, або горла, хотийби найушпрійшої, або астми, навіть дуже давненої і на повір невилічимої, сей негай не гербату для хронічно хорих на легки і горло **A. Wolffsky-oro.** Тисячні подяки дають гваранцію великої уздоровляючої сили тої гербати. Пакет на два дни 75 кр. Брошура (описанє ужитя) задармо. Правда лише у

A. Wolffsky-oro, Berlin, Nr. 37.

Дмитро Затурский

поруцає свою

робітню обуву мужескої, жіночої і для дітий

у Львові, улица Коперника ч. 5.

Виріб гдебалій і елегантній Ціни умірені. Замовленя з провінції залагоджує відворотною поchtю.

140